

Aanbesteding – TN506928 SCADA

Argumentatie aankondiging in geval van vrijwillige transparantie

De gemeente Apeldoorn is voornemens om met TeleControlNet een raamovereenkomst te sluiten voor levering en onderhoud van software [eerder InterAct, nu WIONIQ] t.b.v. SCADA voor de duur van maximaal 20 jaar. Dit omdat de mededinging om technische redenen ontbreekt.

TeleControlNet is ook de huidige leverancier en continuïteit van de dienstverlening is vereist. Vanaf 2004 / 2005 bij het grootschalig aanleggen van de drukriolering is samen met deze partij gestart met het ontwikkelen en bouwen van een applicatie / dashboard t.b.v. efficiënt en effectief beheer.

Deze continuïteit is dan ook één van de belangrijkste motivaties voor de genoemde looptijd van de raamovereenkomst (> 4 jaar). Daarnaast is er een omvangrijke pre-contract & opstartfase van toepassing met o.a.: securitycheck, datamigratie, implementatie-en opleidingsproces. Door te kiezen voor de omschreven looptijd borgen we dat dit niet vaker dan nodig hoeft te worden uitgevoerd. Dit draagt bij aan doelmatigheid, efficiency en het voorkomen van extra kosten (zie ook 4.4.).

Op 9 mei 2024 heeft de gemeente een marktconsultatie¹ gehouden, doel van deze consultatie was om inzicht te krijgen in het aantal marktpartijen die een gelijkwaardige SCADA kunnen leveren en kunnen voldoen aan de gestelde eisen. Ook wilden we hiermee onderzoeken of een verandering van opdrachtnemer gepaard gaat met aanzienlijke kosten. Uit de marktconsultatie is niet zonder meer gebleken dat er één of meerdere partijen zijn die de vereiste dienstverlening naadloos kunnen overnemen. Gezien deze risico's – en secundair vanwege de aan de mogelijke overstap hangende vervolgkosten - zijn we dan ook van oordeel dat alleen TeleControlNet in aanmerking komt voor de nieuwe opdracht vanwege onderstaande redenen.

1. Doelmatigheid: inzicht in alle besturingen

Het is vanuit doelmatigheid belangrijk om in één dashboard de besturingen van alle ± 2.750 objecten die binnen de gemeente actief zijn op het gebied van grondwatermeetsysteem, hosting gemalen, fonteinbeheer, drukmetingen, debietmetingen MDI, Monitoring van DSI (Life project Brussel), infiltratiemonitoring en onderhoudsmanagementsysteem voor deze locaties te zien. Waar bovendien ook (riool)metingen van derden kunnen worden uitlezen.

De omvang van de hoeveelheid objecten en de verschillende gegevens die dit oplevert vereist een multifunctioneel dashboard / platform.

2. Doelmatigheid: analyses o.b.v. eenduidige data

Met de uitgelezen data zijn we in staat om een zorgvuldige analyse te maken. Deze data kunnen we vervolgens met meerdere buurgemeenten en het waterschap (die allen over hetzelfde platform van TeleControlNet beschikken) inzien en uitlezen / uitwisselen om zo tot een uitgebreide analyse te komen. Met name wanneer een gemaal van bijv. het Waterschap zijn afnameverplichting niet haalt kan men kijken welke gemalen van de gemeente op dezelfde persleiding zijn aangesloten en zo doende een probleemanalyse uitvoeren. Dit is bij een andere hostingleverancier niet op een zelfde effectieve en efficiënte manier mogelijk en limiteert daarmee dus de beheersmaatregelen van risico's die kunnen optreden. Dit risico wil de gemeente en het waterschap vanuit doelmatigheid en veiligheid niet lopen.

Verder is de huidige snelheid waarmee o.b.v. deze eenduidige data een analyse gemaakt kan worden hoog. Daarmee kan snel geanticipeerd worden op calamiteiten en storingen. Dit is alleen mogelijk met de vereiste maatwerkoplossingen zoals in 4.3. omschreven.

3. Risico's: dataverlies / conversie

Overschakelen naar een andere leverancier kan leiden tot dataverlies en gaat bovendien gepaard met een implementatieperiode waarbij data ingelezen moet worden en gebruikers opgeleid moeten worden om optimaal met het nieuwe systeem te werken. Ook kan de situatie zich voordoen dat de nieuw gegenereerde data via een andere leverancier niet 1-op-1 te vergelijken is met de enorme database uit de historie (al vanaf 1950).

¹ Welke op 9 mei 2024 Europees is gepubliceerd onder deze kenmerken: Mercell: T81217, TenderNed: 466622

Het verlies van data is voor de gemeente een enorm risico, data is namelijk van wezenlijk belang voor een goede bedrijfsvoering. Zo is inzicht in de huidige vs. historische prestaties van pompen en gemalen enorm belangrijk. De garantie voor de bedrijfszekerheid (met name de grote gemalen) is namelijk essentieel. Uitval (al is het deels) gaat grote gevolgen hebben voor de situatie bovengronds en daar zal de burger / bezoeker dan ook de negatieve gevolgen van ondervinden.

Daarnaast wil de gemeente goed zicht houden op lange termijn trends. Het verleden heeft ons geleerd dat de effecten van wijzigingen pas na (tientallen) jaren zichtbaar worden. Eerder was dat de veranderende situatie van wasserijen binnen de gemeentegrenzen, welke uiteindelijk leiden tot het herstel van beken en sprengen. Van de huidige activiteiten op het gebied van afkoppelen, is de verwachting ook dat deze diverse effecten gaan opleveren. De gemeente wil hier goed zicht op houden en heeft de een-op-een vergelijkbare historische data van o.a. peilbuisgegevens en grondwaterstanden dan ook hard nodig.

Deze informatie en data is een van de bouwstenen onder het beleid naar de toekomst toe. Zowel qua onderbouwing als het inschatten van de benodigde financiële middelen welke essentieel zijn voor de te maken meer-jaren-begrotingen.

4. Kosten om over te schakelen (switching costs)

Dit bestaat uit een aantal onderdelen, die zijn hieronder uitgewerkt.

4.1. Nieuwe verbindingmodules

Omschakelen naar een andere leverancier betekent dat de nieuwe leverancier van alle ± 2.750 objecten de ± 525 objecten met inbelpunten moet bezoeken om de verbindingmodules aan te passen. Dit is een enorme opgave, zowel qua arbeidsuren (incl. reizen) als vereiste nieuwe hardware als inregelen in de 'omgeving' welke als negatieve bijwerking een duurzaamheidsbelasting heeft (veel reiskilometers, aanschaf nieuwe hardware welke eerst geproduceerd moet worden terwijl er nog goede verbindingmodules aanwezig zijn. Naar onze inschatting vertegenwoordigen alleen de directe-switching-costs hiervan al de waarde van meerdere jaren aan licentiekosten. Deze kosten moeten dus additioneel gemaakt worden terwijl dit bij TeleControlNet niet hoeft.

4.2. Implementatieperiode met twee systemen die parallel draaien

Daarbij geldt dat dit behoorlijk wat tijd kost om te realiseren. Onze inschatting is dat hierdoor meerdere maanden twee hostingsystemen naast elkaar moeten draaien wat voor beheer en probleemanalyses een probleem oplevert. Bovendien heb je deze periode dan dubbele kosten.

4.3. Maatwerk oplossing

Verder geldt dat het dashboard / platform naar wens opgebouwd / ingericht moet worden. Vooral de koppelingen met andere datagegevens (bijv. weerbureaus, maar ook camera's) zijn essentieel. Ook moet de beveiliging en 'update policy' hierbij conform TUV ICT security en BIO zijn. Gezien de tijd die het heeft gekost om tot de huidige applicatie te komen is de verwachting dat er ook veel tijd nodig is om het dashboard / platform van een andere leverancier op hetzelfde niveau te krijgen zodat dezelfde functies en mogelijkheden voor handen zijn. Dit terwijl TeleControlNet dit allemaal al 'draaiend heeft'.

4.4. Nieuwe datakaarten

Alle datakaarten in de gemalen zijn van TeleControlNet. Komt er een nieuwe aanbieder dan zullen deze dus moeten worden vervangen. De gemeente laat dit bewust aan de aanbieder zodat de datakaart in een verbindingmodule niet n.a.v. een aanbesteding van mobiel netwerk/dataverkeer hoeft te worden vervangen. Vervangen van de datakaarten vraagt van de nieuwe leverancier dat deze alle ± 525 objecten met inbelpunten moet bezoeken om de SIM te vervangen. Dit is een enorme opgave, met name qua arbeidsuren (incl. reizen).

Al deze kosten kunnen voorkomen worden als we voor de oplossing van TeleControlNet kiezen. Naar het oordeel van de gemeente kan het maken van deze 'te voorkomen' kosten niet gemerkt worden als het 'goed inzetten van maatschappelijke middelen (1.4 Aw'12)'.

5. Omvang en herzieningsclausule

De raming van de omvang van de totale raamovereenkomst is uitgaande van alle verlengopties: € 2.800.000,-. Het/De genoemde bedrag(en) is/zijn een indicatie, derhalve kan/kunnen aan het/de genoemde bedrag(en) geen rechten ontleend worden. De opdrachtwaarde over de totale looptijd van

de raamovereenkomst wordt gemaximeerd op 150% van het bedrag zoals hierboven vermeld bij 'Omvang opdracht'. Dit leidt tot een maximale opdrachtwaarde excl. btw van deze raamovereenkomst van € 4.200.000,-.

Als herzieningsclausule geldt dat de gemeente voor metingen in de openbare ruimte - die in de toekomst mogelijk worden of van meerwaarde zijn/worden voor de publieke taak van de gemeente – gebruik kan maken van deze raamovereenkomst. De waarde hiervan is – mede omdat precieze inhoud en omvang nog niet bekend is – in lijn met wetgeving nog niet opgenomen in bovenstaande raming.

6. Conclusie

Zowel op het vlak van doelmatigheid is het vanwege veiligheid en optimale uitwisseling / efficiency van het beheer van de ± 2.750 objecten essentieel dat we gebruik kunnen blijven maken van WIONIQ (eerder InterAct) van TeleControlNet als SCADA systeem. Hiermee voorkomen we een hoop risico's. Daarnaast voorkomen we onnodige kosten. Hierdoor komt de gemeente tot het oordeel dat het zich kan beroepen op art. 2.32 lid 1 onderdeel b sub 2, inhoudende dat de opdracht slechts door één bepaalde ondernemer – namelijk TeleControlNet - uitgevoerd kan worden omdat mededinging om technische redenen ontbreekt.

7. Afsluiting

Volledigheidshalve wil de gemeente Apeldoorn u middels deze aankondiging op de hoogte brengen en in de gelegenheid stellen om hier een gemotiveerd bezwaar tegen aan te tekenen. Hiervoor geldt een vervaltermijn van 20 kalenderdagen ingaande op de dag na publicatie van het voornemen. Indien u bezwaar heeft tegen de voorgenomen opdracht aan TeleControlNet wordt u verzocht dit binnen de 20-dagen-termijn (*hoogstwaarschijnlijk* tot en met uiterlijk 14 augustus 2025*) via de berichtenmodule van TenderNed kenbaar te maken. Als tijdens periode - van 20 kalenderdagen ingaande op de dag na publicatie - geen bezwaar, of geen gegrond bezwaar is ontvangen, zal de gemeente Apeldoorn overgaan tot verstrekking van bovengenoemde opdracht.

**gezien gemiddelde doorlooptijd van een publicatie bij TED.*